

VĂN BẢN 3. BẮT NẠT (1 tiết)

(Nguyễn Thế Hoàng Linh)

HOẠT ĐỘNG 1: Khởi động – Trước khi đọc

Mục tiêu:

- Tạo tâm thế cho học sinh vào bài học nhẹ nhàng, hấp dẫn.
- Chia sẻ ý kiến tự nhiên, tích cực.

Tổ chức hoạt động	Hoạt động của học sinh	Kết quả/ Sản phẩm học tập
<ul style="list-style-type: none"> – Tổ chức cho HS xem đoạn phim tư liệu và chia sẻ ý kiến về hiện tượng bắt nạt. https://vtv.vn/video/bat-an-van-nan-bao-luc-hoc-duong-360643.htm – Dẫn dắt vào bài thơ. 	<ul style="list-style-type: none"> – HS xem đoạn phim về hiện tượng bắt nạt học đường. – Chia sẻ suy nghĩ về hiện tượng đó. 	Chia sẻ được những suy nghĩ sau khi xem đoạn phim như: đây là một hiện tượng xảy ra ở nhiều địa phương; gây tổn thương về tâm lí, thể xác cho người bị bắt nạt,...

HOẠT ĐỘNG 2: Đọc văn bản

Mục tiêu:

- Đọc văn bản thơ, nhấn giọng, ngắt nghỉ đúng theo nhịp thơ.
- Tìm hiểu khái quát về tác giả, tác phẩm, nhận biết được điểm khác nhau về thể loại của văn bản truyện và văn bản thơ.

Tổ chức hoạt động	Hoạt động của học sinh	Kết quả/ Sản phẩm học tập
1. Đọc văn bản	<ul style="list-style-type: none"> – GV đọc mẫu. – 3 HS đọc bài. – Các HS khác nhận xét, góp ý. 	<ul style="list-style-type: none"> – Đọc đúng giọng điệu bài thơ (khác truyện), ngắt nghỉ đúng chỗ, nhấn giọng hợp lý ở các câu hỏi. Chú ý giọng điệu hồn nhiên, hài hước; giọng tâm tình nhắn gửi,...
2. Tìm hiểu chung về tác giả, tác phẩm	<ul style="list-style-type: none"> – HS làm việc cá nhân: 	

<p>3. Tìm hiểu đặc điểm văn bản thơ, nhận diện thể thơ</p>	<p>+ Đọc thông tin về tác giả trong sách giáo khoa. + Quan sát bảng phụ giới thiệu thêm về tác giả (ảnh) và một số sáng tác (ảnh). – HS trao đổi theo cặp, quan sát 2 khổ thơ đầu và phát biểu ý kiến. + Chỉ ra sự khác nhau của VB truyện đã học và VB thơ. + Tìm hiểu về thể thơ, tách khổ, gieo vần.</p>	<p>– Thấy được Nguyễn Thế Hoàng Linh viết nhiều thơ cho trẻ em rất hồn nhiên, ngộ nghĩnh, vui tươi,... – Chỉ rõ sự khác nhau của 3 VB đã học: + 2 VB truyện: kể diễn biến các sự việc, có nhân vật và cốt truyện. + VB thơ: chủ yếu bộc lộ cảm xúc, suy nghĩ của nhân vật trữ tình. – Nhận diện đặc điểm thể thơ 5 chữ, nhiều khổ, gieo vần chân, vần liền và vần cách.</p>
---	---	---

HOẠT ĐỘNG 3: Khám phá văn bản

Mục tiêu:

- Hiểu nội dung bài thơ, có thái độ đúng đắn trước hiện tượng bắt nạt.
- Đề xuất ý kiến góp phần xây dựng môi trường học đường lành mạnh, an toàn, hạnh phúc.

Tổ chức hoạt động	Hoạt động của học sinh	Kết quả/ Sản phẩm học tập									
<p>1. Tìm hiểu thái độ của nhân vật “tở” với các bạn bắt nạt và các bạn bị bắt nạt. – Tổ chức cho HS thảo luận nhóm 4, hoàn thành <i>Phiếu học tập số 1</i>.</p>	<p>– HS đọc câu hỏi 1/SGK tr.28. – Thảo luận nhóm 4, hoàn thành <i>Phiếu học tập</i>.</p>	<p>Trình bày được các nội dung cơ bản: – Thái độ đối với các bạn bắt nạt: + Phê bình thẳng thắn, phủ định mạnh mẽ (<i>Bắt nạt là xấu lắm; Bất cứ ai trên đời/ Đều không cần bắt nạt;...</i>). + Cởi mở, thân thiện trò chuyện tâm tình, khuyên nhủ (<i>Đừng bắt nạt, bạn ơi; Sao không trêu mù tạt?; Tại sao không học hát/ Nhảy híp-hóp cho hay?;...</i>).</p>									
<p>PHIẾU HỌC TẬP SỐ 1</p> <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 33%; padding: 5px;"><i>Thái độ của nhân vật “tở”</i></td> <td style="width: 33%; padding: 5px;"><i>Biểu hiện</i></td> <td style="width: 33%; padding: 5px;"><i>Dẫn chứng</i></td> </tr> <tr> <td style="padding: 5px;"><i>Đối với các bạn bắt nạt</i></td> <td style="padding: 5px;"></td> <td style="padding: 5px;"></td> </tr> <tr> <td style="padding: 5px;"><i>Đối với các bạn bị bắt nạt</i></td> <td style="padding: 5px;"></td> <td style="padding: 5px;"></td> </tr> </table>			<i>Thái độ của nhân vật “tở”</i>	<i>Biểu hiện</i>	<i>Dẫn chứng</i>	<i>Đối với các bạn bắt nạt</i>			<i>Đối với các bạn bị bắt nạt</i>		
<i>Thái độ của nhân vật “tở”</i>	<i>Biểu hiện</i>	<i>Dẫn chứng</i>									
<i>Đối với các bạn bắt nạt</i>											
<i>Đối với các bạn bị bắt nạt</i>											

<ul style="list-style-type: none"> - Nhận xét và thống nhất nội dung thảo luận. - Tổ chức cho HS chia sẻ ý kiến cá nhân với thái độ nhân vật “tớ”. 	<ul style="list-style-type: none"> - Đại diện nhóm trình bày. - Các nhóm khác góp ý, bổ sung. - HS bày tỏ quan điểm cá nhân: vì sao đồng tình/ không đồng tình với thái độ nhân vật “tớ”? 	<ul style="list-style-type: none"> - Thái độ đối với các bạn bị bắt nạt: + Gần gũi, tôn trọng, yêu mến (<i>Những bạn nào nhút nhát/ Thì là giống thỏ non/ Trông đáng yêu đấy chứ?</i>) + Sẵn sàng bênh vực (<i>Bạn nào bắt nạt bạn/ Cứ đưa bài thơ này;....</i>) - Nội dung chia sẻ cần hướng đến tinh thần đối thoại thân thiện và thái độ bao dung: các bạn bị bắt nạt cần được bảo vệ nhưng các bạn bắt nạt cũng cần được giúp đỡ.
<p>2. Phân tích lời khuyên: “Đừng bắt nạt!”</p> <ul style="list-style-type: none"> - Tổ chức cho HS làm việc cá nhân để tìm hiểu cụm từ “đừng bắt nạt”. + Số lần xuất hiện của cụm từ? <i>Biện pháp tu từ?</i> + Xác định ý nghĩa của cụm từ “đừng bắt nạt”. - Hướng dẫn HS tìm hiểu cách lí giải của nhân vật “tớ”. + Đừng bắt nạt những ai? + Nhân vật “tớ” lí giải vì sao “đừng bắt nạt”? + Nhận xét cách lí giải đó? - Nhận xét, đánh giá, chốt phương án. 	<ul style="list-style-type: none"> - HS đọc thầm lại bài. - Trả lời câu hỏi của GV. - HS đọc khổ thơ 5, 6 và trả lời câu hỏi của GV. 	<ul style="list-style-type: none"> - Chỉ ra được: + 7 lần xuất hiện cụm từ “đừng bắt nạt” trong bài → điệp ngữ. + Tác dụng: khuyên nhủ, nhắc nhở, thể hiện thái độ phủ định, không chấp nhận chuyện bắt nạt,... - Hiểu và lí giải được: + Đừng bắt nạt bất cứ ai, đừng bắt nạt kẻ yếu ớt, hiền lành,... + Đừng bắt nạt vì: <i>bắt nạt là xấu lắm, là không cần, bắt nạt dễ lây, bắt nạt rất hôi,...</i> Cách lí giải vì sao đừng bắt nạt rất nhẹ nhàng mà kiên quyết, rất dễ hình dung hậu quả (dễ lây, rất hôi). Cách dùng từ vừa biểu thị thái độ vừa gợi cảm giác (rất thú vị),...

<p>3. Tìm hiểu nét ý vị, hài hước của bài thơ</p> <ul style="list-style-type: none"> - Hướng dẫn HS chỉ ra biểu hiện trong bài thơ. - Hướng dẫn HS phân tích tác dụng của tiếng cười hài hước. - Nhận xét, đánh giá, chốt phương án. 	<ul style="list-style-type: none"> - HS đọc câu hỏi 3 SGK tr.28. - HS chỉ ra biểu hiện cụ thể nét ý vị hài hước trong bài thơ. + Cách nói + Hình ảnh - HS suy nghĩ và trả lời. 	<ul style="list-style-type: none"> - Chỉ rõ biểu hiện: + Cách nói hài hước: <i>Sao không ăn mù tạt/Đối diện thử thách đi?...</i> + Hình ảnh ngộ nghĩnh: <i>Tại sao không học hát/Nhảy híp-hóp cho hay?...</i> → Bài thơ nói đến một thói xấu có thể gây ra tổn thương sâu sắc nhưng lại sử dụng giọng điệu hồn nhiên, dí dỏm, tiếng cười hài hước, ý vị. - Nêu được tác dụng của tiếng cười hài hước trong bài thơ: + Làm cho câu chuyện dễ tiếp nhận hơn, nhẹ nhàng hơn. + Mang đến cách nhìn thân thiện, bao dung.
<p>4. Kết nối tri thức với đời sống</p> <ul style="list-style-type: none"> - Hướng dẫn HS xử lí tình huống, hoàn thành <i>Phiếu học tập số 2</i>. 	<ul style="list-style-type: none"> - HS đọc câu hỏi 4. - Thảo luận nhóm 4 về các tình huống, hoàn thành <i>Phiếu học tập</i>. 	

PHIẾU HỌC TẬP SỐ 2		
Tình huống	Nêu vấn đề	Lựa chọn giải pháp
Tình huống bị bắt nạt	Im lặng chịu đựng, chống lại kẻ bắt nạt hay chia sẻ và tìm trợ giúp từ bạn bè, thầy cô, gia đình?	....
Tình huống chứng kiến chuyện bắt nạt	Thờ ơ, không quan tâm hay vào hòa để cổ vũ hay can ngăn kẻ bắt nạt và bên vực người bị bắt nạt?	....

Tình huống mình là kẻ bắt nạt	Coi đó là chuyện bình thường, là một cách khẳng định bản thân hay nhận ra đó là hành vi xấu cần từ bỏ, cảm thấy ân hận và xin lỗi người bị bắt nạt?	....
- Trao đổi, nhận xét.	- Đại diện nhóm trình bày, các nhóm khác bổ sung ý kiến.	- Thể hiện được quan điểm đúng đắn, tích cực và thấu hiểu điều quan trọng nhất: “Bắt nạt là xấu lắm...”.